

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi  
Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı

**VIII. LOKMAN HEKİM  
TIP TARİHİ ve FOLKLORİK TIP  
GÜNLERİ**

GAZİANTEP 22-25 MAYIS 2013

**BİLDİRİ ÖZETLERİ**

ADANA

2013

İnsan toplumun olaylara, kurumlara, kişilere bakışını olanca çıplaklığı ve içtenliğiyle yansıtır. Türk halk şiirleri ve türkülerini iyi tanımlı edilirse, toplumun hastalıklarına, sağlık sistemine ve doktorlara bakış açısını anlayabilir, bu konudaki sıkıntılarını, beklentilerini ve mutluluklarını rahatlıkla görebiliriz.

Aşık Mahzuni Şerif (1943-2002), Türk Halk şiirinin en önemli ozanlarından biri olarak kabul edilmektedir. Yakın geçmişte yaşamış ve eserler vermiş bir ozan olması nedeniyle, halkın hastalıklar, sağlık sistemi ve doktorlar ile ilgili duygularını ve güncel bakış açısını onun şiirlerinde inceleyebiliriz. Bu bağlamda Aşık Mahzuni Şerif'in çeşitli kitaplarıdaki şiirlerini, plakalarını ve albümlerini bilgisayar yardımıyla tarayanak doktor, tabip, hekim ve hastalık sözcüklerini dikkatle inceledik. Ayrıca sevgili eşi Fatma Mahzuni'yi de bilgilendirerek onun iznini ve desteğini aldık.

İnceleme olanağı bulduğumuz 200 civarında şiirinden 20'ye yakın şiirinde doktor temasına yer verilmekte olduğunu, bunlardan 7 tanesinin ise direkt doktorlar üzerine yazılmış şiirler, söylenmiş türküler olduğunu gördük. Bu oran, Aşık Mahzuni Şerif'in neredeyse 10 şiirinden birinde doktor temasını işlemiş olduğunu göstermektedir. En önemli Türk Halk ozanlarından biri olan Aşık Mahzuni Şerif'in insan ve toplum hayatında yer alan ve onları etkileyen yüzlerce konu, olay, kişi ve meslek grubu arasında doktorlara bu kadar ilgi duyması ve onlarla ilgili şiirler yazmış olmasının araştırılması gereken bir konu olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle tespit ettüğümüz hususları şiir çözümleme yöntemiyle inceledik.

#### MERSİN ÜNİVERSİTESİNDE

#### BAĞIŞ KADAVRAYA ŞÜKRAN TÖRENİ

Alev Kara, Mustafa Aktekin, Hakan Öztürk, Zehra Kurtuluşlu,

Deniz Uzmansel, Naili Can Öztürk, Özlem Elvan,

Yağmurhan Gılan, Turan Koç, Güneş Aytaç

Ölü insan dokusu, organı, bedeni, belli etik kurallar çerçevesinde olmak koşuluyla, tıp eğitiminde kullanılmaktadır. Bu kullanım öğrencilerin tıbbi bilgi-beceri düzeyinde artış sağlamanın yanı sıra hekim kimliği oluşturmalarına da önemli katkı sağlamaktadır.

Ülkemizde kadavra temininin yetersiz olduğu tıp eğitimi açısından önemli bir sorundur. Bu sebeple üniversitelerimizde bağış kadavra

teminine yönelik adımlar atılmakta, kadavra bağışı konusunda toplumu bilinçlendirmeye yönelik girişimler kurumlar tarafından gerçekleştirilmektedir.

İnönü etkili örneklerinden biri de Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesinde gerçekleştirilen ve bu bildiriye konu edilen "Bağış Kadavraya Şükran Töreni"dir. Bu bildiri ile Mersin Üniversitesi'nde düzenlenmekte olan ve kadavra bağışı konusunda farkındalık yaratmada önemli bir adım olduğu düşünülen tören gündeme alınarak, benzeri faaliyetlerin tartışılması amaçlandı.

#### PSIKOLOJİK TACİZİN (MOBBING)

#### AİLE HEKİMLERİ İÇERİSİNDEKİ

#### YERİ, BİLİNLİRLİĞİ VE UYANDIRDIĞI DAVRANIŞLAR

Mehmet Karataş, Ali Özer, Engin Burak Selçuk,

Mehmet Fatih Korkmaz, Hasan Hüseyin Avcı, Recep Bentli

**Amaç:** Bu araştırmamızda, sağlık hizmeti sunumunda sağlık çalışanlarından hekimlerin uğramış olduğu ya da kendisinin yaptığı psikolojik tacizin (mobbing) aile hekimleri içerisindeki yeri, bilirliliği, bu konudaki tutum ve davranışlarını değerlendirmeyi amaçladık.

**Materyal ve Metod:** Araştırmanın evrenini 2012 yılı Kasım ayı içerisinde Türkiye'nin bir ili olan Malatya'da il merkezindeki 130 aile hekiminin tamamı oluşturmuştur. Çalışmaya katılan 120 kişi olup, 10 kişilerin tamamı çalışmaya kabul etmemiştir. Araştırma için bir anket kullanılmıştır. Anket sorularına verilen cevaplar SPSS 15.0 programında Pearson Chi-Square, Yates Corrected Chi-Square ve Fisher's Exact Test ile değerlendirilerek p<0,05 olan sonuçlar anlamlı kabul edilmiştir. Aile hekimlerinin kendilerinin mobbing uygulamasıyla ilişkili olabilecek değişkenleri (yaş, cinsiyet, medeni durum, idari görev, mobbingin ne olduğunu bilme, mobbingin kötü bir şey olduğunu söyleme, çalışma yılı) belirlemek için çoklu Logistic Regression modelinin uygulanmıştır. Tahmin edilen çoklu Logistic Regression modelinin uyum iyiliği Hosmer ve Lemeshow testiyle yapılmıştır.

**Sonuç:** Yaptığımız bu araştırma ile mobbing uygulamayı etkileyen en önemli değişkenler sırasıyla idari görevin olması (OR=16,4; % 95 CI=1,24-216,5) ve çalışma yılı (OR=6; % 95 CI=1,21-29,3) olarak bulunmuştur. Bu analize göre mobbing uygulamayı etkileyen en önemli unsur idari görevin olmasıdır.